

сильні сторони і працювати над вдосконаленням тих аспектів, які можуть стати перешкодою в ефективному вирішенні конфліктів.

Список використаних джерел:

1. Jane Smith. «Understanding Temperament Types and Their Impact on Conflict Resolution». Mediation Quarterly, 2020.
2. John Doe. «The Role of Temperament in Mediation». Journal of Conflict Resolution, 2018.
3. Sarah Johnson. «The Influence of Temperament on Mediator Effectiveness», International Journal of Mediation Studies, 2019.
4. Максименко С.Д. Вплив темпераменту на діяльність людини. URL: <https://westudents.com.ua/glavy/77101-vpliv-temperamentu-na-diyalnst-lyudini.html>
5. Роль темпераменту в діяльності. URL: https://stud.com.ua/46926/-psihologiya/rol_temperamentu_diyalnosti
6. Темперамент: ключ до розуміння себе та інших. URL: <https://bdut.co.ua/-pro-nas/temperament/>

Глух П. В.,

*здобувач третього рівня вищої освіти (PhD) зі спеціальності 053 Психологія
Західноукраїнського національного університету (Україна)*

РОЛЬ КОМУНІКАЦІЙ В ЕФЕКТИВНОМУ УПРАВЛІННІ ТРУДОВИМ КОЛЕКТИВОМ

В даний час складно уявити сучасну організацію без комунікаційних зв'язків. Проте зміни в сфері трудової діяльності висувають щоразу нові вимоги до ефективної комунікації в процесі виконання поставлених завдань та професійних обов'язків. Перш за все комунікації є невід'ємною частиною

взаємодії між керівником та підлеглим. Комунікативні процеси також впливають на професійне зростання окремого індивіда, що полягає у самовираженні, й у повноцінному функціонуванні організації в цілому.

Термін «комунікація» походить від латинського *communicatio* («повідомлення, передача»), пов'язаного з дієсловом *communico* («роблю спільним; повідомляю; з'єдную»), що є похідним від *communis* («спільний») [2, с. 545]. Комунікація є одним з найважливіших елементів системи управління. Тому під комунікаціями вважається процес обміну інформацією між людьми за допомогою різних знаків, символів, способів зв'язку.

Як вважає американський вчений Кастельс С. «без комунікацій процес управління взагалі неможливий, адже власне управління і є двостороння комунікація: воно спирається на форми комунікацій, що вже склалися, і в той же час формує нові» [3, с. 61; 5, с. 151]. Основними показниками якісної комунікативної взаємодії є включення працівників у цей процес, їх готовність співпрацювати та опрацьовувати значні масиви інформації, наявна атмосфера довіри та відкритості в спілкуванні, позитивний соціально-психологічний клімат.

Відомо, що керівництво провідних зарубіжних компаній надає важливого значення створенню високоякісних технологій для підтримки взаємозв'язків, що дає змогу своєчасно забезпечити працівників необхідною інформацією. Світові організації впроваджують комунікативні програми зі стимулювання контактів, що в свою чергу зумовлює персонал до активності, дієвості та стимулює виникнення нових креативних ідей.

За направленістю найбільш важливими комунікаціями для ефективної системи управління персоналом є внутрішні, які поділяються на горизонтальні, тобто комунікації між рівними за ієрархією посадовими особами колективу та вертикальні, тобто між керівниками та підлеглими. Вертикальні комунікації здійснюються з метою розв'язання управлінських завдань шляхом передавання інформації, знань і досвіду підлеглим на рівнях «керівник-підлеглий», «керівник

група», а також створення сприятливих умов для розкриття потенціалу працівників. Горизонтальні комунікації сприяють задоволенню потреби членів колективу у спілкуванні, спільному вирішенню поставлених завдань, взаємодопомозі.

У соціальній психології комунікації поділяють на вербальні і невербальні. Вербальна комунікація застосовує як знакову систему людське мовлення, тобто сукупність фонетичних знаків. Відповідно за допомогою мовлення відбувається кодування та декодування інформації: комунікатор під час розмови кодує, а реципієнт у процесі слухання декодує прослухану інформацію.

Для невербальної комунікації характерні основні знакові системи, зображені на рис. 1.

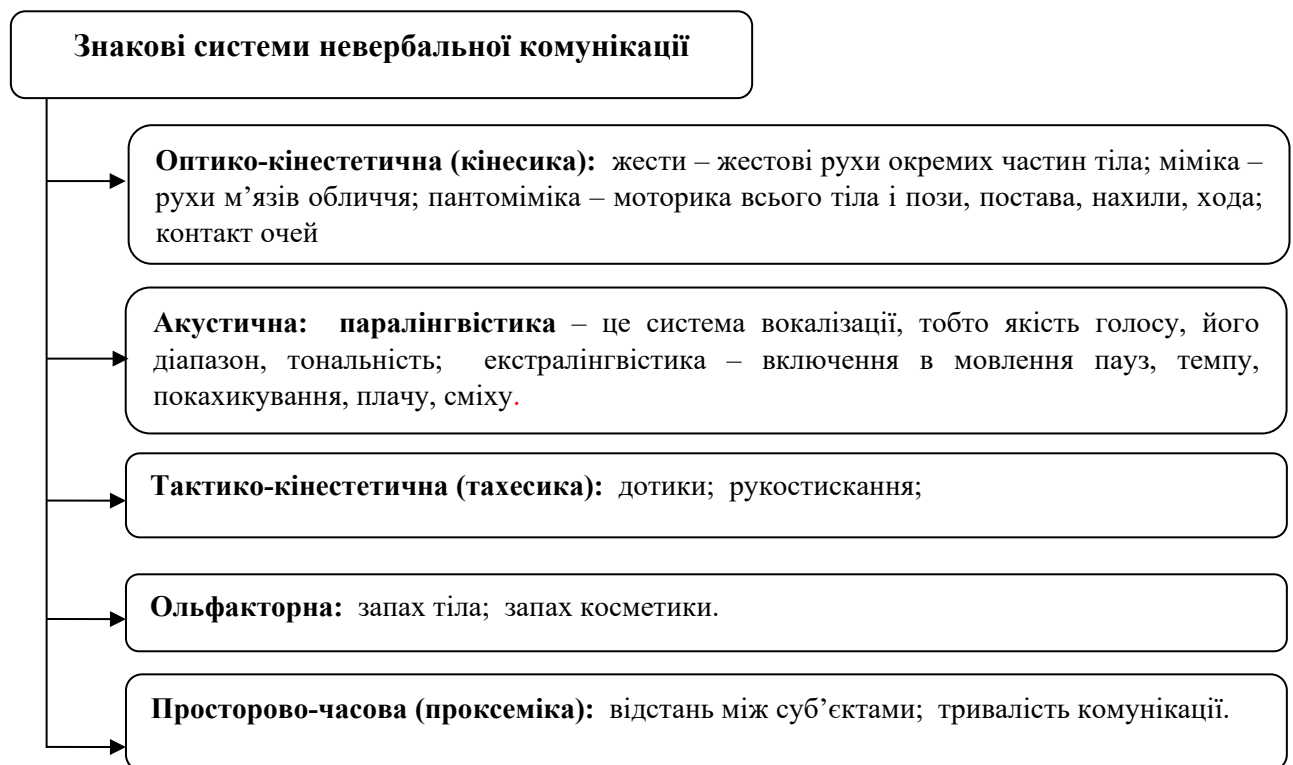

Рис. 1. Основні знакові системи невербальної комунікації

Примітка: розроблено на основі [4]

Ефективне управління підприємством неможливе без налагодження комунікаційних процесів. Саме вони допомагають створити умови для прояву

ділових і професійних якостей працівників та сприяють формуванню їх творчого потенціалу. Чітка і добре налагоджена система комунікацій відображає структуру системи управління та обміну інформацією, її ефективність і безпосередньо впливає на загальну результативність діяльності.

Список використаних джерел:

1. Германюк Н. В. Особистість та авторитет керівника як важливий чинник ефективності управлінської діяльності/ Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2017. № 5. С. 61-70. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efmapnp_2017_5_7
2. Етимологічний словник української мови: у 7 т. під гол. ред. О. С. Мельничук. Київ: Наук. думка, 1985. Т. 2.
3. Орел В. М. Роль комунікацій в управління підприємством. Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. Петра Василенка. 2016. Вип. 174. С. 60–66.
4. Онуфрієва Л.А., Чайковська О.М. Психологія міжособистісних взаємин та комунікації: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Видавець Ковальчук О.В., 2021. 128 с.
5. Шпак Н. О. Основи комунікаційного менеджменту промислових підприємств: монографія. Львів: Видавництво Львівської політехніки. 2011, 328 с.